

Teabepäeva esitluste loend

I teemablokk: Kestlikkusaruande koostamise alused

- Kestlikkusteabe avalikustamine: ESRS standardid, EFRAG-i Hub - Marika Taal *RAM (slaidid)*
- Kestlikkusaruandlusega seotud peamised muutused Eesti seadustes - Kersti Rahlin *RAM (slaidid)*
- Kestlikkusaruande koostamise põhilised etapid - Ellen Kass *RAM (slaidid)*
 - Marika Taal *RAM - ainult helisalvestuses*
 - Kristiin Bauer *RAM (slaidid)*

II teemablokk: Kestlikkusaruande koostamine praktikas

- Suurettevõtte kogemus kestlikkusaruandeks valmistumisel
Mirjam Suurekivi, *Omniva (slaidid)*
- Kestlikkusaruande taksonoomia ja aruande esitamine
Karina Rao *RAM (slaidid)*
- Kestlikkusaruande auditeerimine
Marika Taal *RAM (slaidid)*
Peep Kivistik *PWC (slaidid)*

RAHANDUSMINISTEERIUM

Kestlikkusaruande standardid

Marika Taal

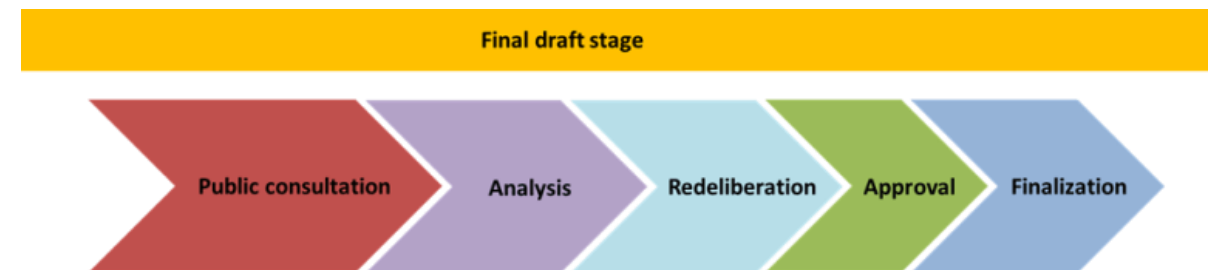
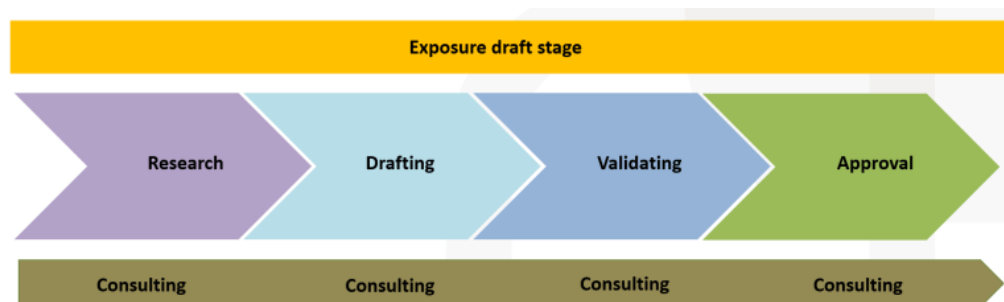
rahandusteabe poliitika osakonna nõunik

13. november 2024

Standardid

- Suuretevõtete standardite eestikeelne tõlge konsolideeritud versioonis on uuendatud
- VSME ja LSME standardite uued versioonid on avalikud, kuid ei ole EFRAG-i poolt kinnitatud
- Sektoriaalsed standardid
 - Koostamisaeg 18 kuud. Kaks etappi:

Standardid

SEC1 Sector Classification standard
(15 sektori gruppi ja 35 sektorit)

- Töö sektoriaalsete standarditega (tabel kõrval)
- Miks olulised? Sektori standardis määratletud kestlikkuse teemasid peab hindama kahese olulisuse hindamises ning sealt võib tulla täiendav aruandluskohustus.

Sector	Current phase	Next step	Expected start of next step
Oil and Gas	Approval of Exposure Draft	Issuance of ED	Q4 2024
Mining, quarrying and coal mining	Approval of Exposure Draft	Issuance of ED	Q4 2024
Road transport	Validating	Strategic direction from SRB	Q4 2024
Textiles, accessories, footwear and jewellery	Validating	Strategic direction from SRB	Q4 2024
Financial institutions	Early Draft - Research	Education sessions to governance bodies	Q4 2024
Agriculture, farming and fishing	Early Draft - Research	Not scheduled	Not scheduled
Motor vehicles	Early Draft - Research	Not scheduled	Not scheduled
Energy production and utilities	Early Draft - Research		
Food and beverage	Early Draft - Research		

Standardid

- XBRL taksonoomia – 30.08 avalikustas EFRAG suurettevõtete standardite taksonoomia ja abimaterjalid. ESMA (European Securities and Markets Authority) 2025 tegevusprioriteedid nii kestlikkusaruandlus kui XBRL taksonoomia
- ESMA töötab välja tehnilise standardi eelnõu kestlikkusaruandluse märgistamiseks vastavalt ESRS-idele, mille Euroopa Komisjon võtab vastu Euroopa ühtse elektroonilise vormingu kohta (ESEF) määrusega.
- 2024. aasta kohta ei pea koostama kestlikkusaruannet, mis on märgistatud vastavalt ESEF määrusele

Toeks - Euroopa

- EFRAG- kehtlikkusaruandluse hub'i loomine
- EFRAG-I kolm juhendmaterjali, kliimamuutuste üleminekukava juhendmaterjal loomisel
- EFRAG juhendmaterjalid VSME standardi põhjal sh kliimamuutuste üleminekukava
- Euroopa Komisjoni ühtne tööriist SME-dele

Toeks - Eesti

- kestlikkusaruandlus.ee
 - kahese olulisuse hindamise metoodika
 - sidusrühmade kaasamise juhendmaterjal
 - EIS'i ESG strateegia meistriklassi töömaterjalid
 - 2025. aasta koolitused
 - ESG tööriist 2025. aasta lõpuks

RAHANDUSMINISTEERIUM

Kestlikkusaruandlusega seonduvad peamised seadusmuudatused

Kersti Rahlin

Rahandusministeeriumi rahandusteabe poliitika osakonna jurist

Tallinnas, 13.11.2024

Eelnõuga muudetavad seadused

- Raamatupidamise seadus
- Audiitortevuse seadus
- Väärtpaberiturust seadus
- Töötajate usaldusisiku seadus

RPS-i peamised muudatused

- Tegevusaruandes sisalduva kestlikkusaruande regulatsioon
- Majandusaasta aruande vorminõue
- Ettevõtja määratlemise suuruskategooriad
- Kestlikkusaruande esitamise kohustuse tekkimise ajalised reeglid

AudS-i olulisemad muudatused

- Vandeaudiitori kutsed
- Rahvusvahelised kehtlikkuskindluse standardid
- Teabe avaldamine AEV-de vahel
- Kehtlikkusaruande audiitorkontroll

TUIS ja VPTS muudatused

- Tööandja kohustus kestlikkusteabe andmisel (TUIS)
- Kestlikkusaruandele esitavad nõuded ja emitendi kohustused seoses kestlikkusaruandega (VPTS)

RAHANDUSMINISTEERIUM

Kestlikkusaruandeks valmistumine

Ellen Kass

rahandusteabe poliitika osakonna nõunik

13. november 2024

Kui valmis ollakse kehtlikkusaruandluseks?

Sustinere: Eesti suuretevõtete ESG aruandluse uuring 2024

- Vähemalt midagi olid ESG kohta raporteerinud 43% suurfirmadest.
- Ainult 20 ettevõtte (9% valimist) raporteerimise tase oli parem kui 50% võimalikust.
- Avaliku huvi ettevõtted raporteerisid oluliselt põhjalikumalt: NFRD ja SFRD.
- Peamiselt raporteeriti ettevõtte tegevuse mõju keskkonnale, vähem ettevõtet mõjutavaid äririske ja -võimalusi.
- Enim kajastatud ESG teemaks oli ettevõtte kliimamõju jalajälg, üheks vähim käsitletud teemaks aga ettevõtet ohustavad kliimariskid.
- Kõige põhjalikumalt kajastati keskkonna- ja sotsiaalseid aspekte, kõige vähem juhtimistavadega seotut.
- ESG mõjusid ja riske nähti ettevõtte otsese tegevusega seoses, vähem väärtusahelast tulenevalt. Samas on suurimad äririskid ja -võimalused peidus just väärtusahelas.
- Järjepideva huvirühmade kaasamisega oli tegelenud ainult iga kümnes suurfirma.
- ESG poliitika ja ESG eesmärgid olid olemas ning omavahel ka seotud kõigest igal kuuendal suuretevõttel.

Paljud uuritud suuretevõtted on jätnud kehtlikkusaruandluseks valmistumise viimasele hetkele - CSRD/ESRS nõuete täitmiseks tuleb 1-2 aastaga teha oluline arenguhüpe.

Millest siis alustada?

Alusta **KOHE!**
Kaasa
tippjuhtkond

Koosta
tegevuskava
Eralda ressursid

Koolita töötajaid
Kaasa tugijõud

Tuvasta
hetkeseis
(gap-analüüs)

Rakenda sobiv
tarkvara

Taga tõhus
sisekontrolli-
süsteem

Kindlusta
auditeeritav jälg

Kaasa peamised
sidusrühmad

Keskendu
suurima mõjuga
kestlikkusaspektidele

Sea igale
eesmärgid ja
mõõdikud

Kujunda
kestlikkuspoliitika

Lülita kestlikkus
äristrateegiasse

Kes/mis on sidusrühmad/huvigrupid?

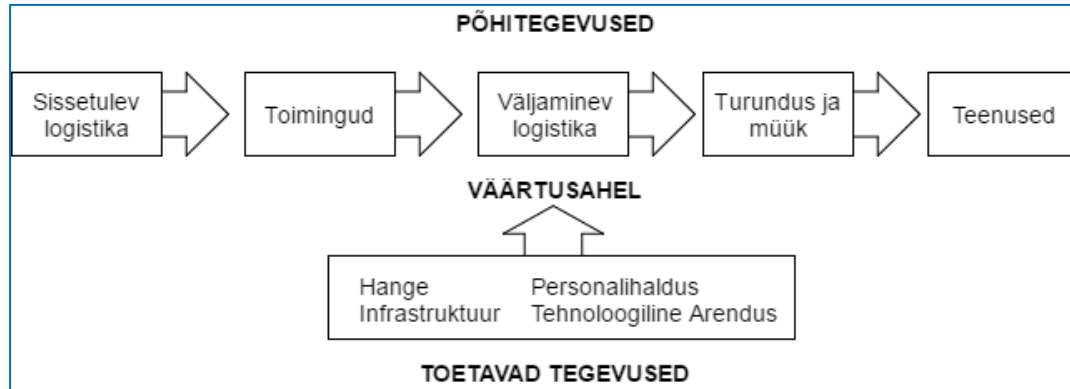
Huvigrupp - individ või grupp, kes ise mõjutab ettevõtet või keda ettevõtte mõjutab oma tegude, otsuste või eesmärkidega.

- ❖ Esmased (peamised) sidusrühmad
- ❖ Teisesed (sekundaarsed) sidusrühmad
 - *Sisemised huvigrupid*
 - *Välised huvigrupid*

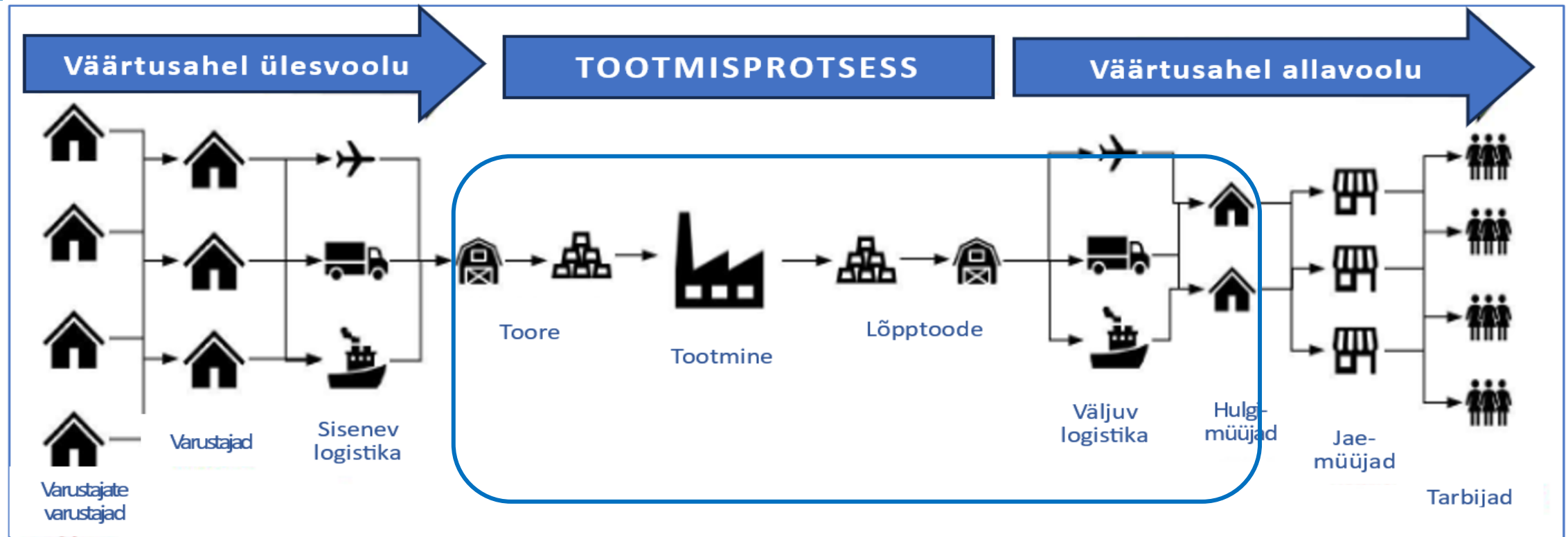
1. Mõjutatud sidusrühmad
2. Kestlikkusavalduse kasutajad
3. „Vaikiv“ sidusrühm - loodus

Tegele ainult väärtusahela kõige olulisemate huvigruppidega!

Väärtusahel ja selle osalised

Väärtusahela hindamise juhend
EFRAG IG 2

Milleks sidusrühmi kaasata?

- ❖ Riskide ennetamiseks/maandamiseks
- ❖ Ettevõtte protsesside tõhustamiseks
- ❖ Firma usaldusväärse suurendamiseks
- ❖ Huvigruppidega arvestava (kestlikkus)strateegia kujundamiseks
- ❖ Kahese olulisuse hindamiseks
- ❖ Hoolsuskohustuse täitmiseks
- ❖ Oluliste sidusrühmade huvidega arvestamise avalikustamiseks kestlikkusaruandes

Kaasamise eeltöö

- ❖ Analüüsi ettevõtte äriplaani ja strateegiat, kaardista ettevõtte äriiinid, tooted/teenused, tegevuskohad
- ❖ Hinda olemasolevate / juba toimivate kaasamiste sobivust
- ❖ Uuri meediakajastusi ja sama sektori ettevõtete tegevust
- ❖ Leia sobiv alternatiivmeetod, kui sidusrühmadega pole võimalik otse suhelda:
 - kasuta olemasolevaid hinnanguid uuritava ettevõtte kohta (nt inimõiguste olukorra hindamisi)
 - konsulteerige vastava huvigrupi kohta teadmisi omavate sise- või välisekspertidega
 - uuri avalikult kättesaadavaid andmeid - nt ametiasutustega seotud mõjude, riskide ja võimaluste hindamiseks
 - rahuldu sektori keskmiste andmetega, laskumata konkreetse ettevõtte puhul liigsetesse detailidesse

Alusta sidusrühmade kaasamise ettevalmistusi varakult!

Sidusrühmade kaasamise üheksa sammu

Vähemalt! mõned kuud varem

1. Otsusta kaasamise hetk

Kas enne või pärast IRO-de hindamist?

2. Kaardista sidusrühmad

Määra huvigruppide kategooriad, seonduvad kestlikkusaspektid, võtmeisikud

3. Dokumenteeri

Loo andmebaas kontaktidest, küsimustest, vastustest jms
NB! audit trail

paar kuud varem

4. Vali kaasamise meetod

Küsitlused? Töötoad?
Fookusintervjuud?

5. Prioritiseeri

Keskendu kõige olulisematele sidusrühmadele

3-4 nädalat varem

6. Määra sisu ja struktuur

Kujunda kaasamisürituste struktuur, kohanda iga konkreetse huvigrupi jaoks

3 nädalat varem

7. Sõnum kaasatavale

Eesmärk Ajakava
Saadud teabe kasutamine

kaasamise päev

8. Kaasamisüritus

Õiged küsimused
Avatud suhtlus
Aktiivne kuulamine

1 nädal hiljem

9. Järeltegevused

Teavita huvigruppe nende panuse kasutamisest

Kaasamine kestlikkusaruandes

ESRS 2 AVALIKUSTAMISE ÜLDISED REEGLID

BP-1 – kestlikkusaruande koostamise üldine alus

BP-2 – avalikustamine seoses konkreetsete asjaoludega

GOV-1 – haldus-, juht- ja järelevalveorganite roll

GOV-2 – ettevõtja haldus-, juht- ja järelevalveorganitele esitatud teave ja nende käsitletavat kestlikkusaspektid

GOV-3 – kestlikkusalase tulemuslikkuse kaasamine motivatsioonikavadesse

SBM-1 – strateegia, ärimudel ja väärtusahel

SBM-2 – sidusrühmade huvid ja seisukohad

SBM-3 – olulised mõjud, riskid ja võimalused ning nende seos strateegia ja ärimudeliga

IRO-1 – oluliste mõjude, riskide ja võimaluste kindlakstegemise ja hindamise protsessi kirjeldus

IRO-2 – ESRS-ide avalikustamismõõdud, mis on hõlmatud ettevõtja kestlikkusaruandega

RAHANDUSMINISTEERIUM

Milliseid abistavaid tööriistu kasutada?

Kristiin Bauer

ESG Tooli metodoloogia projektijuht

Rahandusteabe poliitika osakond

Kuidas lihtsustada ESG aruandlust?

- andmete kogumine, analüüsimine ja esitamine täpselt ja tõhusalt.
- erinevad tööriistad aitavad optimeerida kestlikkuse aruandluse protsessi.
- tööriistade roll õigusaktide ja standardite järgimisel.
- tööriistad aitavad vältida vigu ja parandada aruannete kvaliteeti.

ESG Tool

- BSR Interregi projekt SusTool
- tasuta ESG tööriist, mis aitab valmistuda CSRD alusel toimuvaks ettevõtte jätkusuutlikkuse aruandluseks.
- vastab CSRD-le ja ESRS-ile.
- sisaldab nii kahekordse olulisuse hindamist (DMA), st ka mõjude, riskide ja võimaluste hindamist (IRO).
- VKE-dele kiirendamiseks kestlikkusele üleminekut.
- viies keeles: eesti, inglise, soome, läti ja leedu
- piloteeritakse 2025. aasta kevadel ja avaldatakse 2025. aasta lõpuks.
- rohkem infot:

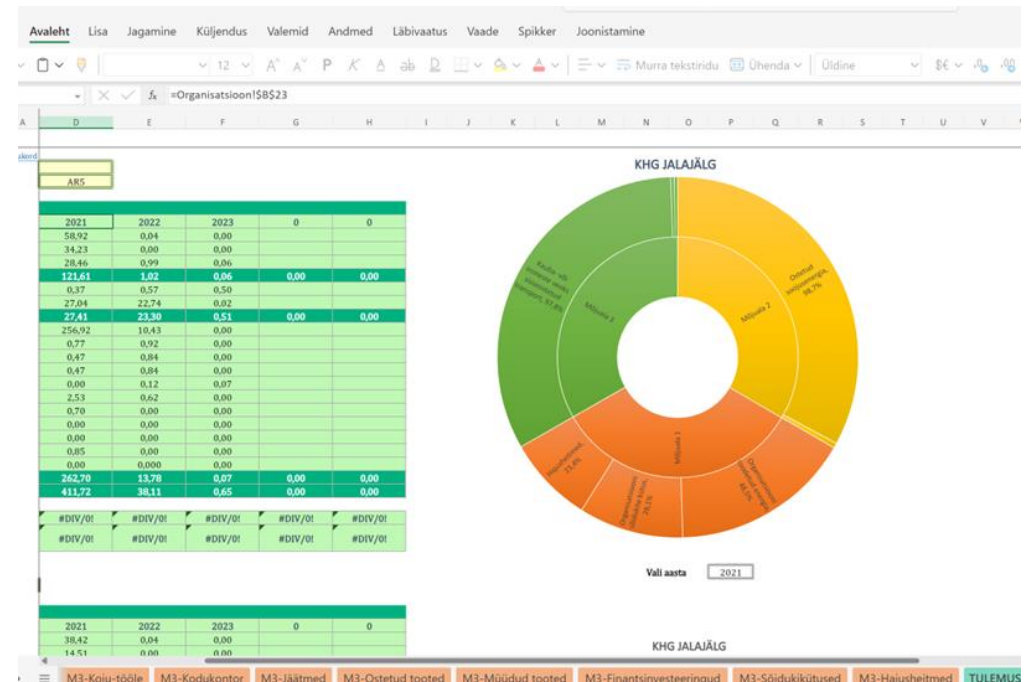
<https://interreg-baltic.eu/project/sustool/>

Kliimaministeeriumi KHG kalkulaator

- Excelil põhinev ja lihtsasti kasutatav;
- tasuta;
- organisatsioonidele, kes soovivad hinnata ja aru anda oma KHG emissioonidest;
- sobib kõigile organisatsioonidele;
- pakub näpunäiteid ja selgitusi, et seada heite vähendamise eesmärged ja leida parendusmeetodeid;
- uuendatakse ja täiustatakse regulaarselt, et see püsiks vastavuses muutuvate standardite ja kasutajate vajadustega;
- Rohkem infot:

<https://kliimaministeerium.ee/rohereform-kliima/rohereform/organisatsioonide-khg-jalajalg#mudel>

Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi süsinikutööriist

Kirjvõttes selles tööriistas sobiva loomaliigini:		
Munakana	Broiler	
Siga	Veised	
Lammas	Part	
Kalkun		

Loomakasvatus			Kommentaariid										
Munakana													
<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Pidamisviisid toodangu- ja vanuserühmade kaupa</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Munakanad</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Puurispidamine, sõnniku eemaldamine skrepperseadmega kinnisesse hooldisse</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Noorlinnud</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Põrandapidamine, sigavallapanu, sõnniku kiuvatamiseta</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>			Pidamisviisid toodangu- ja vanuserühmade kaupa		Munakanad		Puurispidamine, sõnniku eemaldamine skrepperseadmega kinnisesse hooldisse		Noorlinnud		Põrandapidamine, sigavallapanu, sõnniku kiuvatamiseta		Silt valida loomapidamisviis munakanadele ja noorlindudele.
Pidamisviisid toodangu- ja vanuserühmade kaupa													
Munakanad													
Puurispidamine, sõnniku eemaldamine skrepperseadmega kinnisesse hooldisse													
Noorlinnud													
Põrandapidamine, sigavallapanu, sõnniku kiuvatamiseta													
Helteallikas	Ühik	Väärtus											
Aasta jooksul ostetud tšibude kogus	ts	0	Silt palun kirja panna aasta jooksul soetatud tšibude arv.										
Lämmastiksisaldus loomasöödas	g/kg	0	Palun lisa silt keskmine lämmastiksisaldus söödas, pödra tähtsuarvu ühikutele.										
Sööda mass	kg	0	Silt palun lisa aastas kanade pooit tarbitud sööda kogus kokku										
Aasta jooksul toodetud kanamunade mass	kg	0	Kanade pooit aastas toodetud munade kogus kokku										
Aasta jooksul lihaks realiseeritud kanade mass	kg	0	Seda lahtrit täita, kui osa kanadest realiseeriti ka lihana										
Kanade juurdekasv aastas	kg	0	Lindude kehmassi kasv aasta jooksul kokku, lindude peale kokku liidetuna										
Aastaloom vli -lind	sõetmispäevade arvu summa / päevade arv aastas	0	Sõetmispeev on päev, mil lind on lindlas. Nr 10 lindu ühel päeval lindlas on 10 sõetmispäev										
Karjatamispäevade arv aastas	päeva	0	Neid lahtrid täita juhul kui linnud olid aasta jooksul vabapidamisele ning said õues liikuda aasta jooksul.										
Keskmine karjatamistundide arv ööpäevas karjatamisperioodil	tundi	0											
Sõnnikuhaldia tüüp		un, keetud turba, seepuru, pinnase vm	Rippmenüüst palun valida sobiv väärus										
Kasutatud soojusenergia liik 1			Silt palume valida loomapidamishoonetes sigade kasvatuseks kasutatud kütused ning väärtsuse lahtrisse markeerida nende kogused markeeritud ühikus.										
Kasutatud soojusenergia liik 2													
Kasutatud soojusenergia liik 3													
Kasutatud elektrienergia liik 1			Silt palume valida tarbitud sisseostetud elektrienergia 100Wh ning markeerida tarbitud koguse ühikud kWh. Palume eristada, kui on tarbitud taastuvelektr. Isetoodetud										

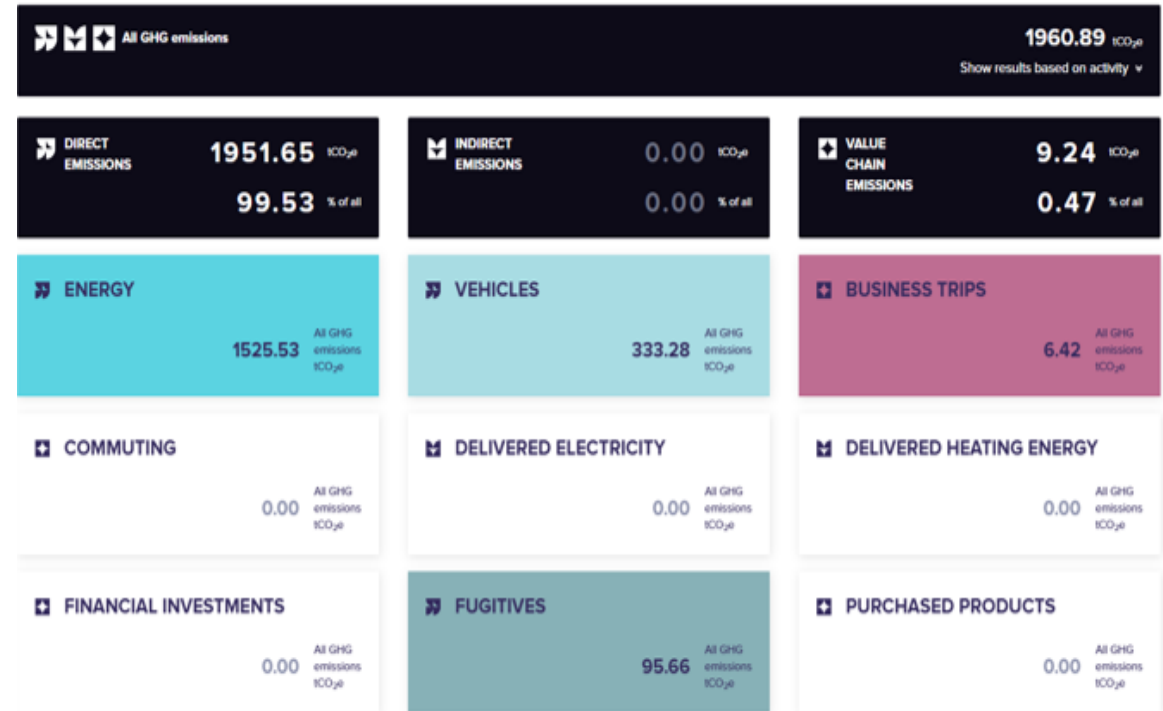
- süsinikujalajälje hindamiseks abistav tööriist;
- Excelil põhinev;
- sobib nii taimekasvatusega, loomakasvatusega kui segapõllumajandusega tegelevale VKE-dele;
- tasuta;
- lisainfo: <https://teabesalv.pikk.ee/digiakadeemia/kalkulaatorid>

KHG kalkulaator OKAS

- tasuta, kuid tasuline erilahenduste soovi korral
- mõõdab mõjualasid 1, 2 ja 3.

CO2 tööriist SARV

- ehitiste CO2 jalajälje arvutamiseks toorme kaevandamisest kuni hoone eluea lõpuni.
- kasutatav ehitussektoris.

ESGrid

- Tarneahela ESG mõju juhtimise platvorm;
- AI'l põhinev;
- scope 3 puhul saab hinnata tarnijate kestlikku lähenemist;
- Annab tarneahela ülevaate;
- ESG aspektide aruanne klikki kaugusel;
- Tasuline;
- Lisainfo www.esgrid.com

The screenshot displays the ESGrid web application interface. The browser address bar shows the URL: app.esgrid.com/assessment-requests/a33c4593-0890-449d-8548-64db72568718/details. The page header includes the ESGRID logo, navigation tabs for "REQUEST DATA" and "PROVIDE DATA", and user information for "Demo Company" in "ENG".

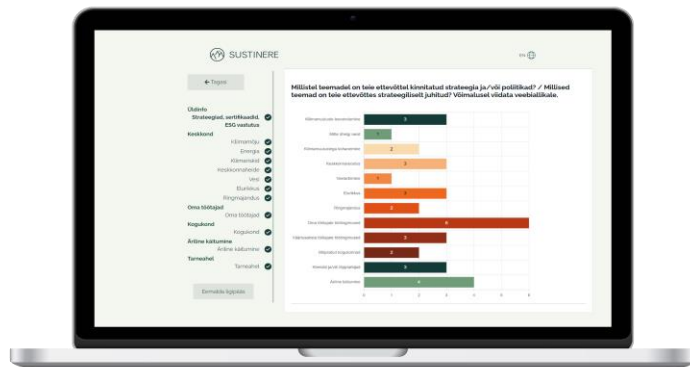
The main content area is titled "Assessments" and "Supplier ESG assessment, 2023". It features a table with the following columns: Company name, Reg no., Industry, Started, Completed, Status, Total, General, Environmental, Social, and Governance. The table lists several suppliers with their respective assessment progress and scores.

Company name	Reg no.	Industry	Started	Completed	Status	Total	General	Environmental	Social	Governance
Cider Factory	123456	Manufacturing	17/04/2024	17/04/2024	Completed	3%	0%	0%	8%	0%
Food OÜ	99299202	Manufacturing	08/04/2024	08/04/2024	Completed	71%	81%	66%	67%	78%
Logistics OÜ	32989002	Transportation and Stor...	08/04/2024	08/04/2024	Completed	28%	35%	17%	26%	44%
Farm OÜ	3786586207	Agriculture, Forestry an...	04/04/2024	04/04/2024	Completed	55%	81%	64%	53%	67%
Ojavulin OÜ	16313592	Professional, Scientific ...			Not Started					
Great Company OÜ	8579303	Agriculture, Forestry an...	11/04/2024		In Progress					

Sustinere radarid

Väärtusahela hindamiseks

- Tarnija ESG ülevaate valideerimine
- Sisendid CSRD-aruandluse ja DMA jaoks
- Kõrge riskiga tarnijate esiletõstmine
- Hoiatused mõjude ja võimalike riskide kohta väärtusahelas

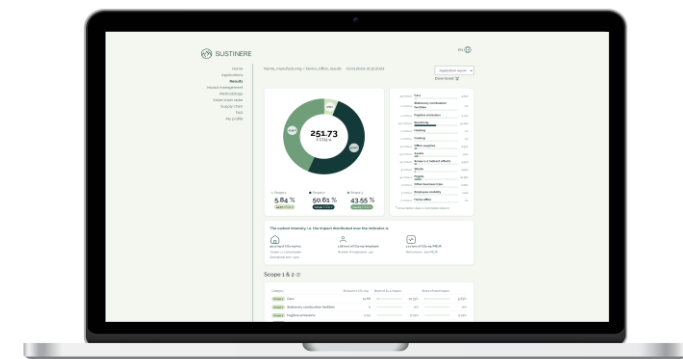

Rohkem infot:

[https://sustinere.ee/
et/digilahendused/](https://sustinere.ee/et/digilahendused/)

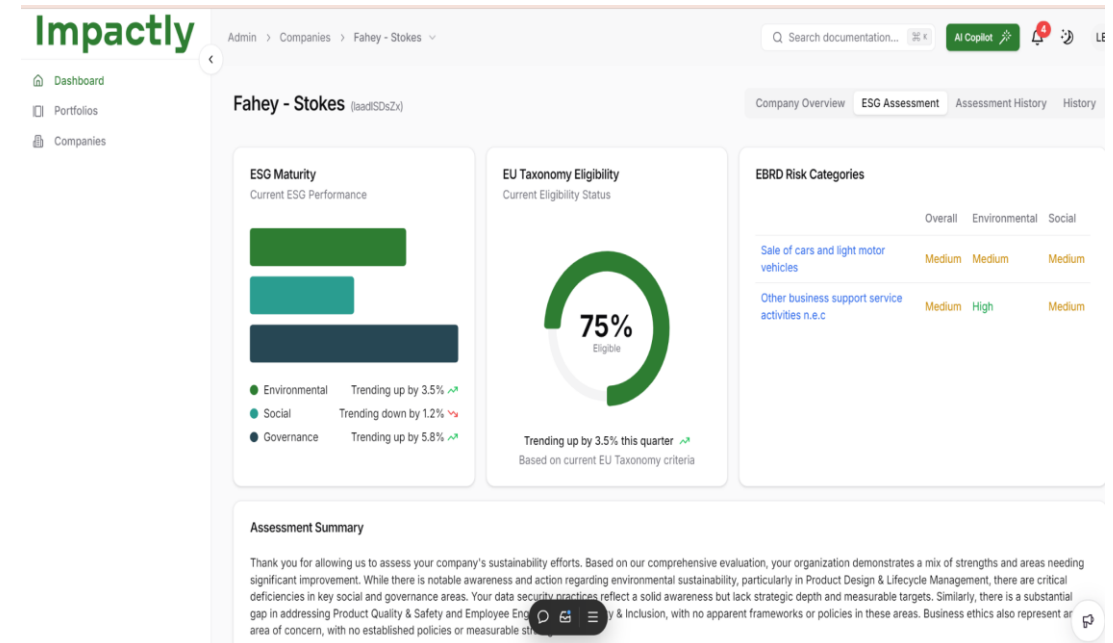
Kliimamõju hindamiseks

- CO2 jalajälge mõõtmiseks,
- Mõjualadele 1, 2, 3
- vähendamise eesmärkide seadmiseks;
- Erilahenduste võimalused

Impactly

- ettevõtte, investeerimisportfelli või tarneaahela ESG tulemuslikkuse riskide ja vastavuse hindamiseks.
- kõigile ettevõtetele, investeerimisportfellide haldajatele ja investoritele
- AI abil integreerib andmeid erinevatest allikatest;
- konfigureerib andmevood vastavalt kliendi vajadustele;
- töötab tehisintellekti mudelitega, et pakkuda täpseid analüüse ja soovitusi;
- kohandatud väljundid vastavalt vastavus- või aruandlusnõuetele (nt SFDR, EET, CSRD, ESRS).
- Lisainfo: <https://www.impactly.eu/>

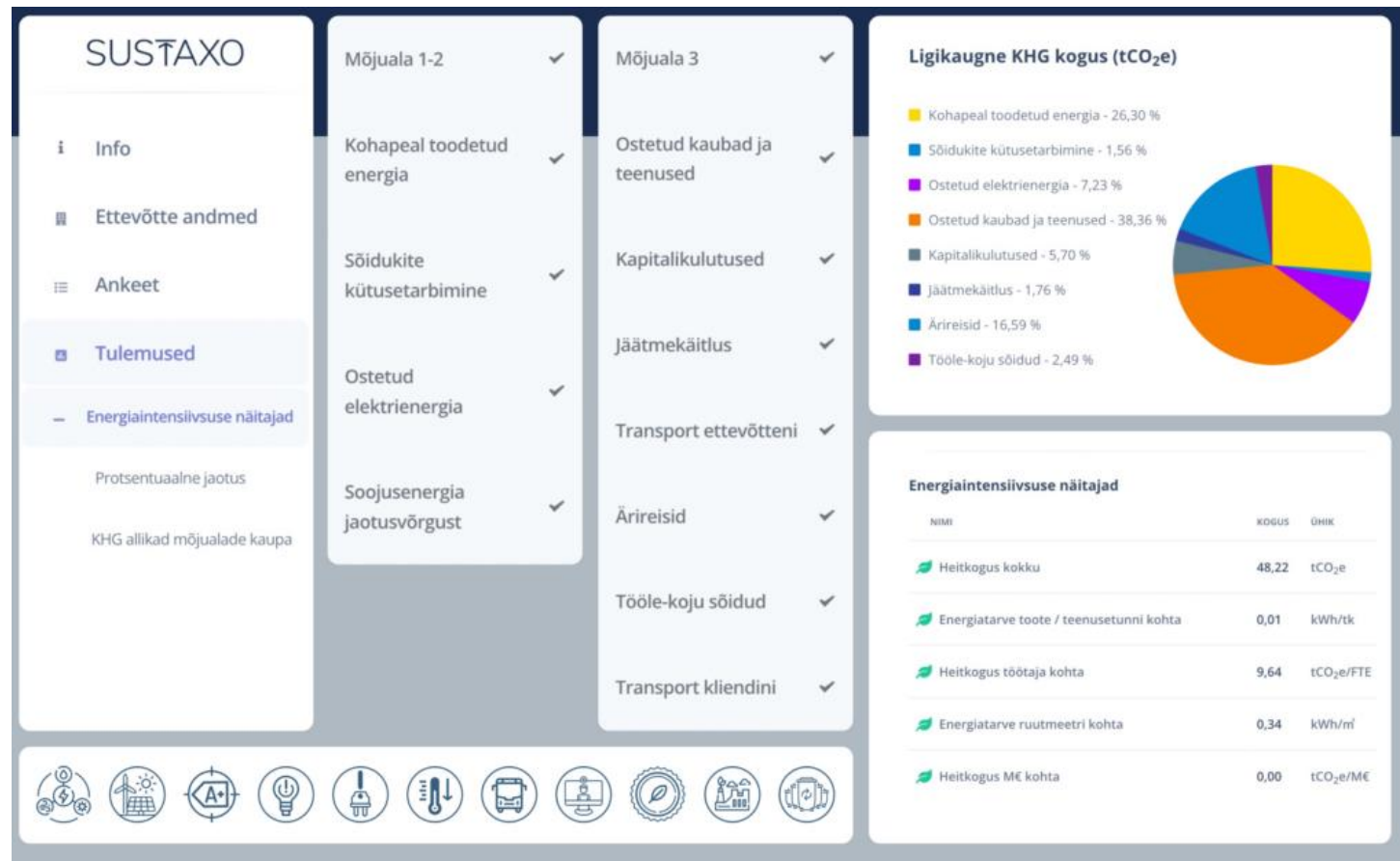
Carbonator

- konsultatsiooni büroo CHK loodud platvorm
- mikro, väikese ja keskmise suurusega ettevõtetele
- aitab ettevõtetel arvutada ja jälgida oma süsinikujalajälge, kasutades raamatupidamisandmeid.
- ühendub erinevate raamatupidamissüsteemidega ja vähendab käsitsi andmesisestuse vajadust.
- võimaldab ettevõtetel jälgida kliimaeesmärkide täitmist reaalsajas ja koostada aruandeid, mida saab jagada partneritega.
- koostöös TalTechi ekspertidega loodud usaldusväärsed süsinikujalajälje arvutused.
- tasuline.
- Rohkem infot: <https://www.chk.ee/>

SUSTAXO KHG tööriist

- VKE-dele KHG emissioonide kalkuleerimiseks;
- Eesti ja inglise keeles;
- Tasuline;
- Rohkem infot:
<https://sustaxo.eu/>

Omniva ESG kogemuslugu

- Mirjam Suurekivi
- ESG vatkonna juht
- Omniva Grupp

omniva

omniva

01

Miks Omniva juba praegu ESG teemadega tegeleb?

02

Millest me alustasime ja kuhu oleme jõudnud?

03

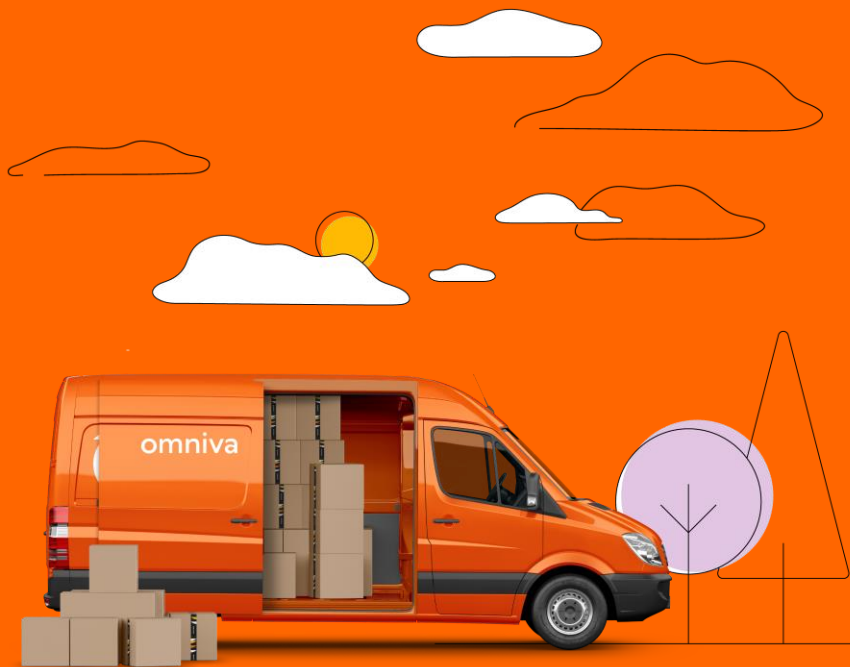
Suurimad väljakutsed

04

Kuidas on korraldatud Omnivas ESG teemadega tegelemine?

Miks Omniva juba praegu ESG teemadega tegeleb?

omniva

02

Millest me alustasime ja kuhu oleme jõudnud?

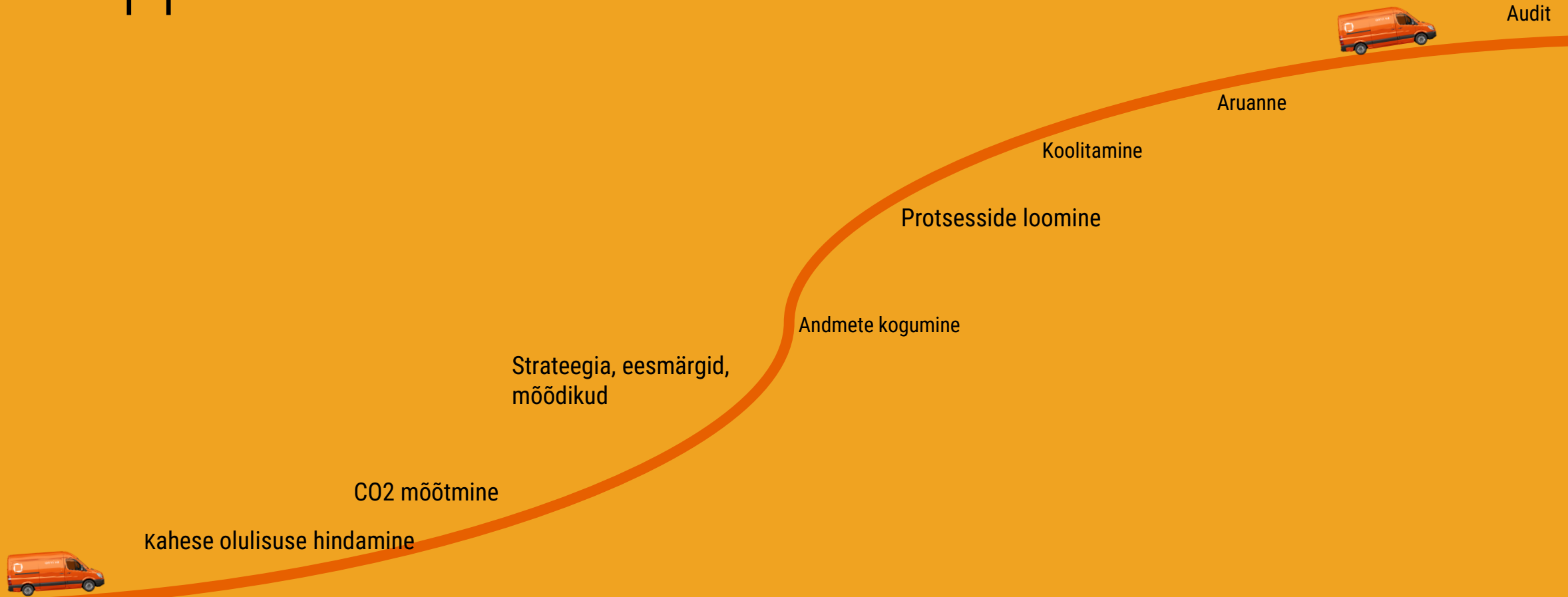
03

Suurimad väljakutsed

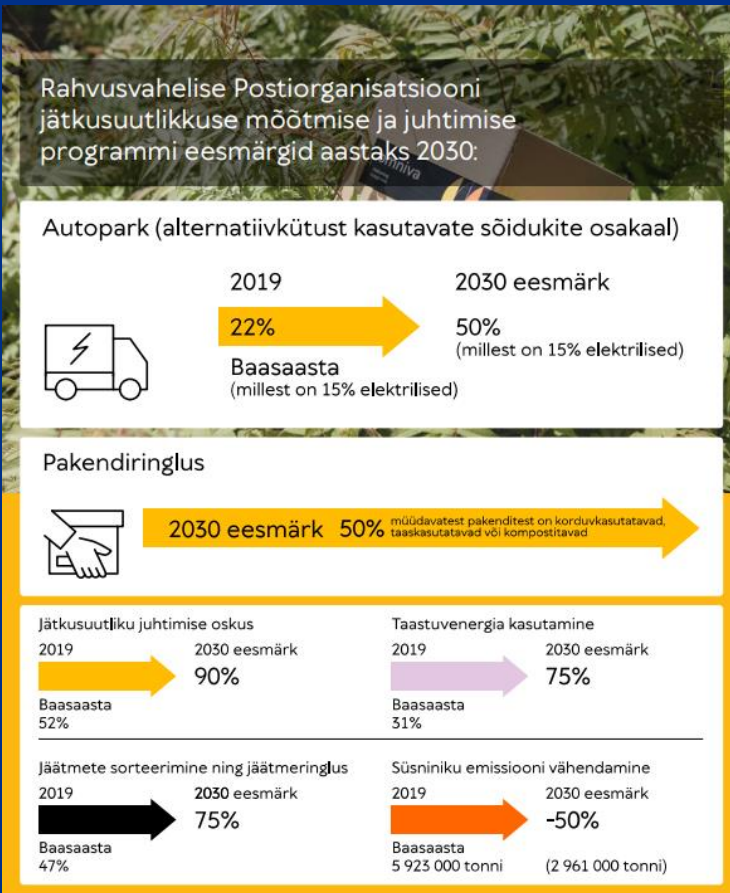
04

Kuidas on korraldatud Omnivas ESG teemadega tegelemine?

- Õppimiskõver

Inspiratsioon

Omniva jätkusuutlikkuse ambitsioonid on keskendunud kuuele valitud säästva arengu eesmärgile (SDG-le), mis loovad aluse Omniva ESG (keskkonnaalaste, sotsiaalste ja juhtimisalaste) edusammude juhtimiseks ja mõõtmiseks järgmises kolmes fookusvaldkonnas:

eelistatud teenusepakkuja

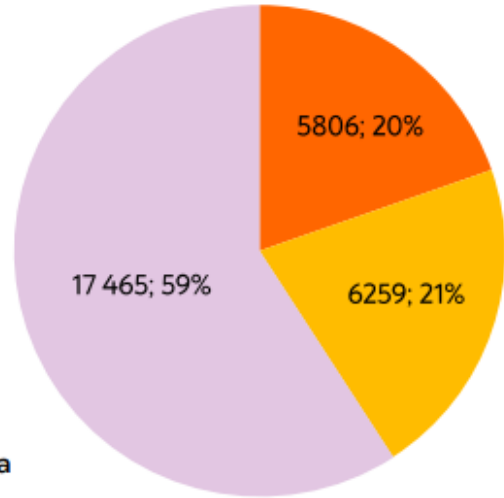
puhas ja roheline keskkond

rõõmus töökoht

CO2 hindamine

Mõjuala 1, 2, 3 heitkogused ja osa koguhulgast (t CO₂ ekv/aasta; %)

- Mõjuala 1
- Mõjuala 2
- Mõjuala 3

omniva

Kahese olulisuse hindamine

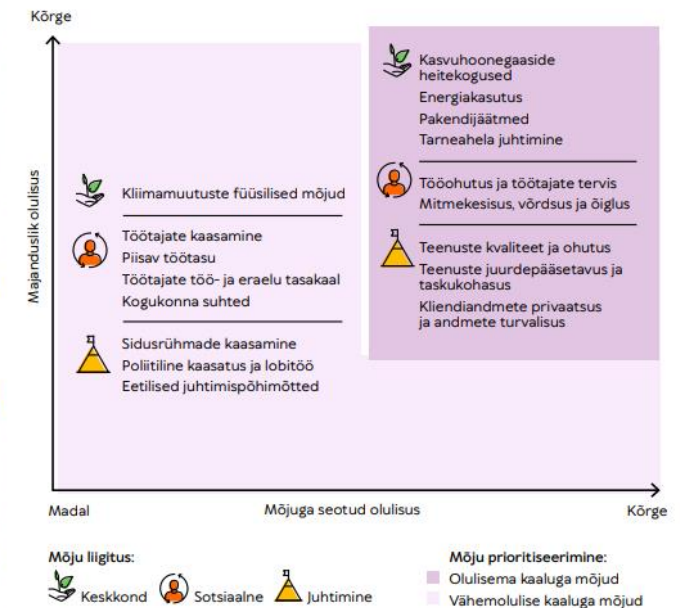

Protsessi käigus identifitseerisime nii tegelikud kui potentsiaalsed mõjud ning hindasime neid vastavalt määratletud kriteeriumidele. Järgmises tabelis on toodud välja hindamiskriteeriumid ja skaala mõjuga seotud olulisuse ja majandusliku olulisuse hindamiseks.

MÖJUTÜÜP	HINDAMISKRITEERIUMID	HINDAMISSKAALA
Mõju olulisus	Mõju tase	5-punkti skaala
	Ulatus	5-punkti skaala
	Pöördumatus	5-punkti skaala
	Tõenäosus	5-punkti skaala
	Muutus järgmise 1-5 aasta jooksul	↑ = ↓
Finantsolulisus	Muutus järgmise 5+ aasta jooksul	↑ = ↓
	Suurus	5-punkti skaala
	Tõenäosus	5-punkti skaala
	Muutus järgmise 1-5 aasta jooksul	↑ = ↓
	Muutus järgmise 5+ aasta jooksul	↑ = ↓

Topeltolulisuse hindamise protsessi tulemusena mõistsime sügavamalt meie ettevõtte mõju nii sise- kui väliskeskkonnale ning suutsime tuvastada olulised valdkonnad, kus saame oma jätkusuutlikkusalaseid pingutusi veelgi suurendada. Allolev graafik toob välja Omniva jaoks kõige olulisemad valdkonnad.

Omniva olulisuse maatriks

Omniva jätkusuutlikkuse raamistik

ÜRO Säästva Arengu Eesmärgid

Fookused

ESG olulise mõju valdkonnad

Panustamise viisid

Eesmärgid

1

Eelistatud teenusepakkuja

Teenuse kvaliteet

Ligipääsetavus teenustele

Klientide privaatsus ja andmeturvalisus

Sidusrühmade kaasamine

Suhted kogukondadega

2

Puhas ja roheline keskkond

Kasvuhoonegaaside emissioonid

Energiatarbimine

Kliimamuutuste mõjud

Pakendiprügi

Tarneahela juhtimine

3

Rõõmu pakkuv töökoht

Töötervishoid ja -turvalisus

Tööpraktikad, mitmekesisus, võrdsed võimalused

Töötajate kaasamine

Eetiline juhtimine

Lahendustesse panustamine / negatiivse mõju vähendamine / kasu sidusrühmadele

Ligipääsetavus digikanalites vastavalt regulatiivsetele nõuetele aastaks 2025

Ligipääsetavuse audit ja pikaajaliste eesmärkide seadmine 2024

Poliitika ja juhised paigas ja kasutuses kõigis olulise mõju valdkondades aastaks 2025

50% sõidukipargist alternatiivsetel kütustel ning 25% sõidukipargist elektriline aastaks 2030

75% taastuenergia kasutamine oma hoonetes aastaks 2030

Pakendite taaskasutuse teenus tervikliku ringi lahendusena kättesaadav kõigile Baltikumi klientidele aastaks 2030

Taaskasutatavate/ringlusse võetavate/ kompostitavate pakendite osakaal kõigist müüdud pakenditest 100% aastaks 2026

LTIFR (Lost Time Injury Frequency Rate) alla 4 aastaks 2026

40-60% sooline tasakaal juhatuses/ juhtkonnas aastaks 2026

eNPS 50% aastaks 2026

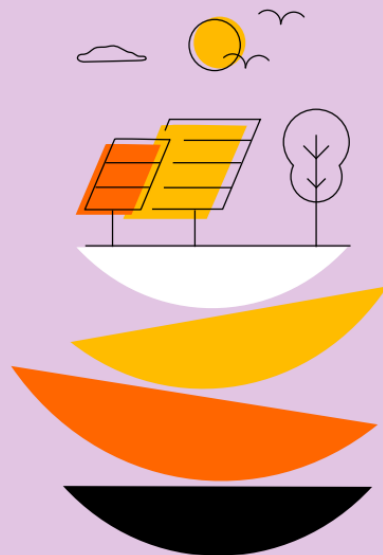
-50% skoop 1&2 emissioonid ja -25% skoop 3 emissioonid aastaks 2030; net zero aastaks 2050

Kuhu oleme jõudnud?

Kestlikkusaruanne

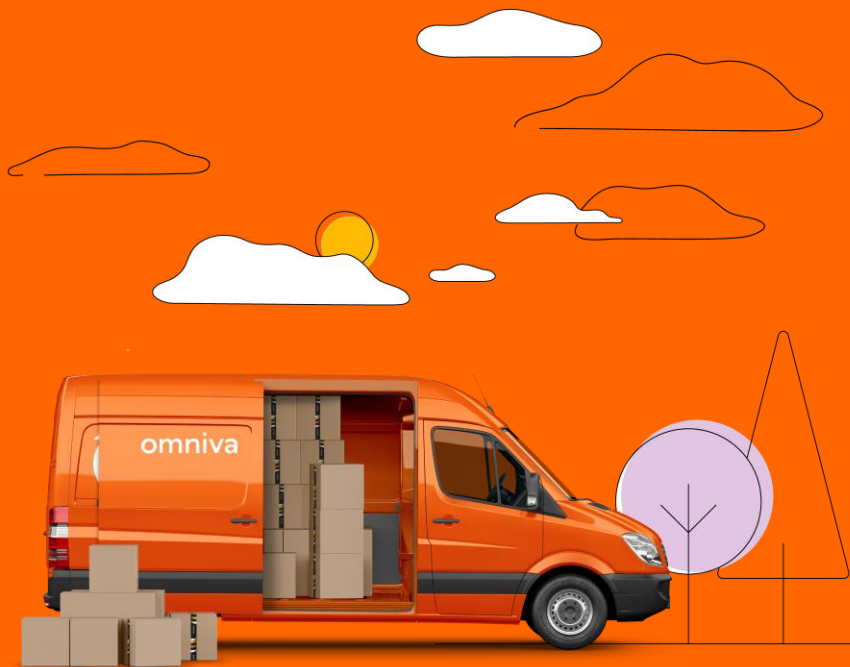

VASTUTUSTUNDLIKU
ETTEVÕTLUSE INDEKS
HÖBETASE 2024

omniva

03

Suurimad väljakutsed

04

Kuidas on korraldatud Omnivas ESG teemadega tegelemine?

Väljakutsed

- Andmete kogumine ja analüüs kogu tarneaahelast
- Töötajate ja juhtkonna kaasamine kestlikkuse algatustesse
- Sidusrühmade ootuste haldamine
- Regulaativsete nõuete täitmine
- Ressursside ja investeeringute leidmine

omniva

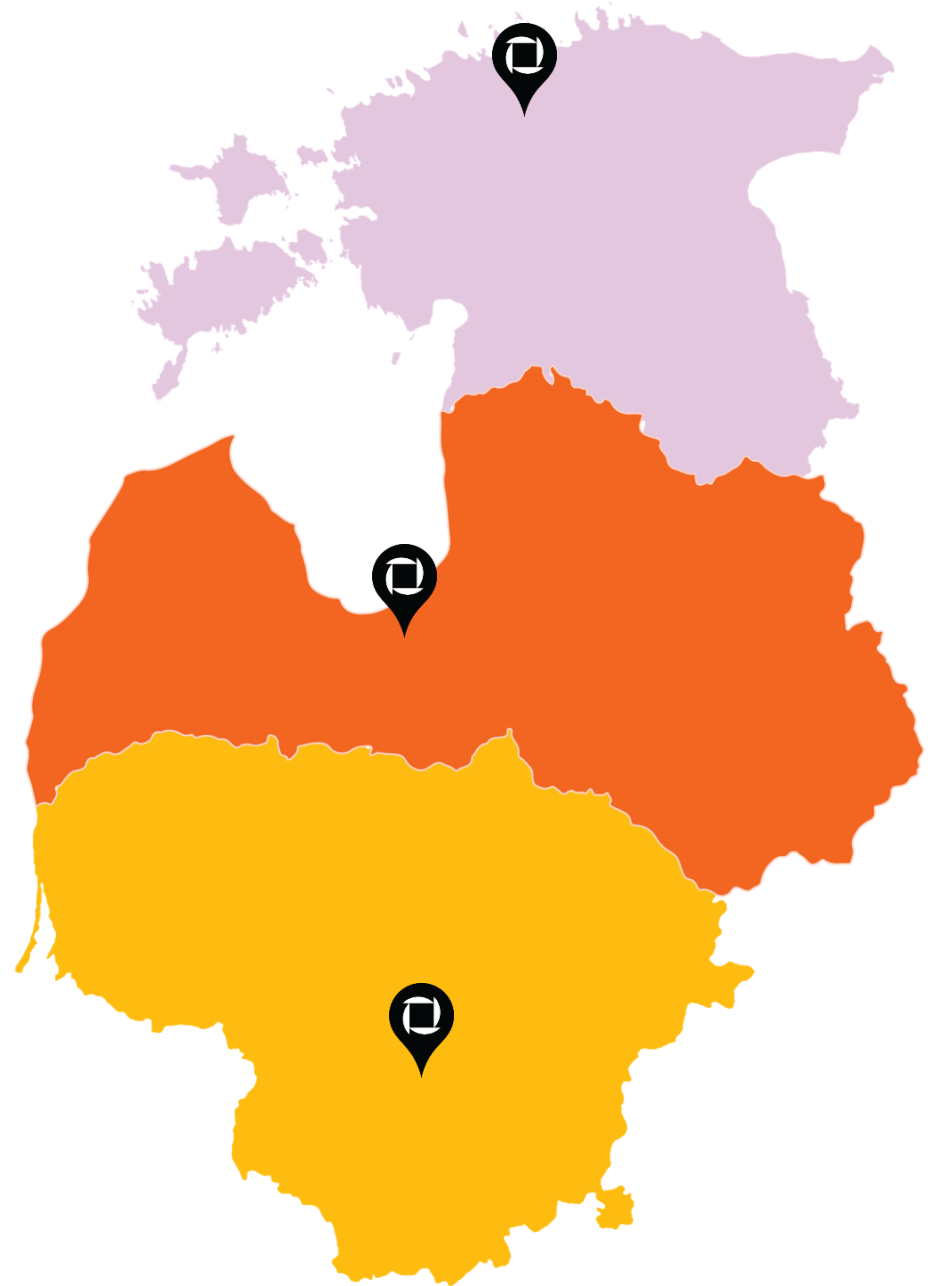
04

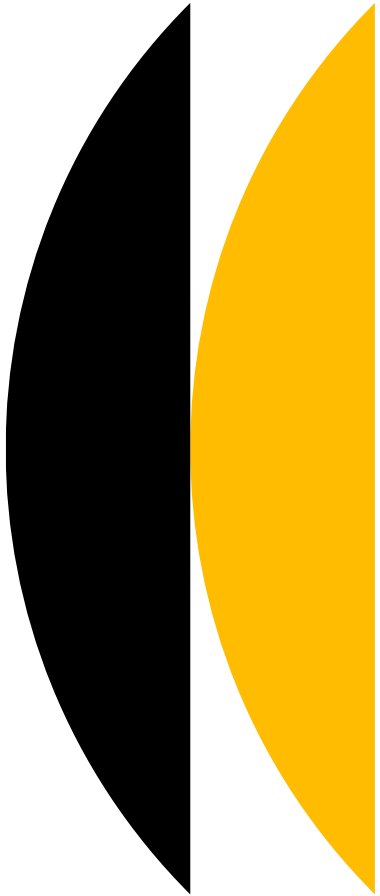
Kuidas on korraldatud Omnivas ESG teemadega tegelemine?

Jätkusuutlikkuse juhtimise struktuur

- ✓ ESG komitee
- ✓ Juhatus
- ✓ ESG spetsialistid

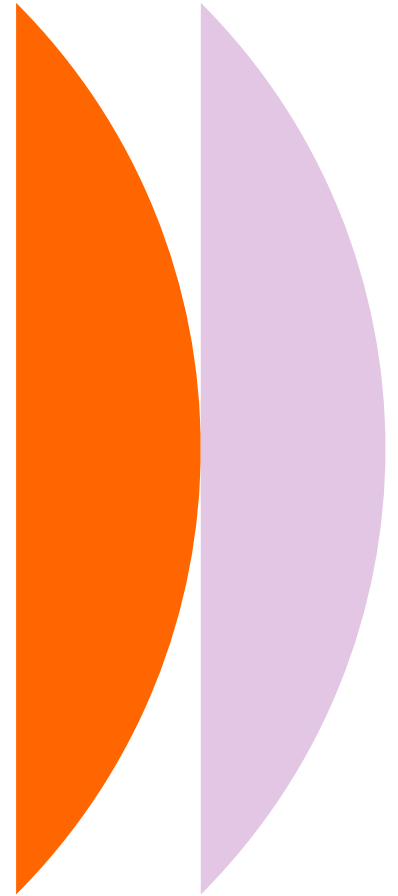
omniva

What gets measured
gets managed.

Peter Drucker

RAHANDUSMINISTEERIUM

Kestlikkusaruandluse taksonoomia, aruande esitamine

Karina Rao

Rahandusteabe poliitika osakonna projektijuht

XBRL taksonoomia

- ESRS Set 1 XBRL taksonoomia (suuretevõtted):
<https://www.efrag.org/en/projects/esrs-xbrl-taxonomy/concluded>
- Article 8 XBRL taksonoomia:
<https://www.efrag.org/en/projects/article-8-xbrl-taxonomy/concluded>
- Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve (ESMA) töötab välja tehnilise standardi (*Regulatory Technical Standard, RTS*)
- Euroopa ühtne elektrooniline vorming (ESEF) määrus (EL) 2019/815
- 2024. aasta kestlikkusaruannet ei pea koostama vastavalt ESEFile

ESRS taksonoomia

Strateegia

ESRS 2 SBM-1 §38

esrs:DisclosureOfElementsOfStrategyThatRelateToOrImpactSustainabilityMattersBusinessModelAndValueChainExplanatory

Strateegia, ärimudel ja väärtusahel [SBM-1]

ESRS 2 SBM-1 §40

esrs:DisclosureOfInformationAboutKeyElementsOfGeneralStrategyThatRelateToOrAffectSustainabilityMattersExplanatory

Ettevõtte arendab, ehitab ja opereerib maismaa- ja meretuuleparke. Me teenindame kliente B2B ja B2G segmentides üle Euroopa. [textblock]

ESRS 2 SBM-1 §40 a) i)

esrs:DescriptionOfSignificantGroupsOfProductsAndOrServicesOfferedIncludingChangesInReportingPeriodNewRemovedProductsAndOrServicesExplanatory

ESRS 2 SBM-1 §40 a) ii)

esrs:DescriptionOfSignificantMarketsAndOrCustomerGroupsServedIncludingChangesInReportingPeriodNewRemovedMarketsAndOrCustomerGroupsExplanatory

Palgatöötajate arv (perioodi lõpus / perioodi jooksul)

	2025	2024
Töötajate arv kokku	[integer]	
Geograafiline piirkond		
- Eesti		
- Läti		

ESRS 2 SBM-1 §40 a) iii)

esrs:NumberOfEmployeesHeadcountAtEndOfPeriod

esrs:NumberOfEmployeesHeadCountDuringPeriod

esrs:GeographicalAreaTypedAxis

Kogutulu jaotus ESRS sektorite kaupa (EUR)

	2025	2024
Tulud kokku	[monetary]	
ESRS sektor		
- F42.2.2 - Elektri- ja telekommunikatsiooni projektide ehitamine		
- D35.1.1 – Elektrienergia tootmine		

ESRS 2 SBM-1 §40 b)

esrs:Revenue

esrs:ESRSSEC1SectorsAxis

Täiendavad olulised ESRS sektorid

A1.3.0 – Taimede kasvatamine	[enumerationSet]	
A3.2.1 – Merevesiviljelus		

ESRS 2 SBM-1 §40 b)

esrs:ListOfAdditionalSignificantESRSSectorsInWhichSignificantActivitiesAreDevelopedOrInWhichUndertakingsOrMayBeConnectedToMaterialImpactsOtherThanDisclosedUnderBreakdownOfRevenue

Aruande koostamise prototüüp

Üldteave

Koostamise alus Valitsemine Strateegia Mõjude, riskide ja võimaluste juhtimine

Kestlikkusaruande koostamise üldine alus

Kestlikkusaruande koostamise alus

Kirjeldus, mil määral hõlmab kestlikkusaruanne ettevõtja väärtusahela eelnevaid ja järgnevaid etappe

Kestlikkusaruandes käsitletakse ettevõtte ülesvoolu väärtusahelat esimese tasandi tarnijate ulatuses ning kogu allavoolu väärtusahelat.

Kasutatud on võimalust jätta välja konkreetne teave, mis vastab intellektuaalomandile, oskusteabele või innovatsiooni tulemustele

Jah
 Ei

Kasutatud on võimalust jätta avalikustamata teave oodatava arengu või läbirääkimisjärgus küsimuste kohta

Jah
 Ei

Aruandeperiood

Alguskuupäev	
Lõppkuupäev	

Koostamise alus

Kestlikkusaruande koostamise üldine alus [BP-1]

Kestlikkusaruanne on koostatud konsolideeritud alusel. Konsolideerimise ulatus on sama mis finantsaruannete puhul. Järgmised konsolideerimisega hõlmatud tütarettevõtted on vabastatud kestlikkusaruande esitamise kohustusest: ettevõtte X ja ettevõtte Y.

Kestlikkusaruandes käsitletakse ettevõtte ülesvoolu väärtusahelat esimese tasandi tarnijate ulatuses ning kogu allavoolu väärtusahelat. Intellektuaalomandit, oskusteavet või innovatsiooni tulemusi puudutav teave on välja jäetud. Välja on jäetud arendamisel olevad või läbirääkimiste faasis olevad küsimused.

Aruandeperiood

Alguskuupäev:	01.01.2025
Lõppkuupäev:	31.12.2025

<https://training.eregistrations.org/en/services-new/2c928094931fb322019321d3f0470036?attemptAutoLogin=1>

Äriregister

- XHTML formaadis aruande esitamine Äriregistrile 2025. aastast
- Aruande koostamine ja esitamine e-Äriregistri aruandluskeskkonnas
 - aruande automatiseerimine
 - vaiketekstid
 - andmete ristkasutus

Andmete riskasutus

- Äriregister
- Töötamise register (TÖR)
- Saasteainete heite- ja ülekanderegister (*Pollutant Release and Transfer Register* ehk PRTR)
- STAT energia tarbimine ja tootmine
- KOTKAS keskkonnaaruanded
- ESG Tool

RAHANDUSMINISTEERIUM

Kestlikkusaruande audiitorkontroll

Marika Taal

rahandusteabe poliitika osakonna nõunik

13. november 2024

Kestlikkusvandeaudiitor

- Finantsvandeaudiitor vs kestlikkusvandeaudiitor
 - Eraldi töövõtt, eraldi vandeaudiitori aruanne
 - Võib aga ei pea olema sama audiitorettevõtja
- Üleminekuaeg
 - Audiitorkogu kestlikkusaruande ja selle audiitorkontrolli koolitus
- Uued nõuded
 - praktiseerimisel
 - eksamil
 - täiendõppes ja
 - järelevalves

Kestlikkusaruande audiitorkontroll

- Termin
- Kui on kohustus aruannet koostada, siis on kohustus aruannet ka kontrollida
- Aruande kontrolliobjektid:
 - vastavus ESRS aruandlusstandarditele
 - aruandes avaldatud info tuvastamise protsessi nõuetekohasus
 - vastavus EL taksonoomia nõuetele
 - vastavus aruande digitaalselt esitamise nõuetele

A photograph of a tea plantation at sunset. The tea bushes are in the foreground, with their leaves glowing in the golden light of the setting sun. The background shows a soft, hazy landscape under a warm sky. In the top right corner, there are three colored squares: a red one, a yellow one, and a white one.

Kestlikkusaruande auditeerimine

13. november 2024

Peep Kivistik

Mis on audiitorkontroll?

- Audiitor viib läbi audiitorkontrolli nii kestlikkusaruandele, kui selles sisalduvale infole. Info, mis saab aruandesse kirja, peaks olema dokumenteeritud ning taasesitatav.

Näiteid tegevustest:

- Intervjueerime võtmeisikuid ja aruande koostajaid, et hinnata ettevõtte Euroopa kestlikkusaruandluse standardite rakendamist ning saada arusaam kestlikuse info koostamisega seotud sisekontrollikeskkonnast (andmete kogumine, raporteerimine);
- Intervjuude käigus kogutud dokumentide läbivaatamine, et kinnitada ettevõtte juhtkonna ütlusi ja aruandes esitatud teavet;
- Kestlikkusaruandes avaldatud kvantitatiivse info valideerimine ja kvalitatiivse info ülevaatamine (nt siseeskirjad, strateegiadokumendid);
- Võrdleme kestlikkusaruandes sisalduvat finantsinformatsiooni ettevõtte finantsaruandega välistamiseks ebakõlasid;
- Viime läbi aruandlusstandarditele vastavuse kontrolli:
- EL taksonoomia aruandes avalikustatud info osas hindame avalikustatud info vastavust taksonoomiamääruse nõuetele, kas käsitletud tegevused ja näitajad määratletud ja arvutatud kooskõlas taksonoomiamäärusega (sh tehingute pisteline kontroll)

Mida aruande koostamise protsessi all mõeldakse?

Audiitor kontrollib ja järeldab (negatiivses vormis, sest tegu on piiratud kindlustundega), kas ettevõtte kestlikkusaruandluse koostamise protsess on kooskõlas ESRS standarditega.

Selle all hindame

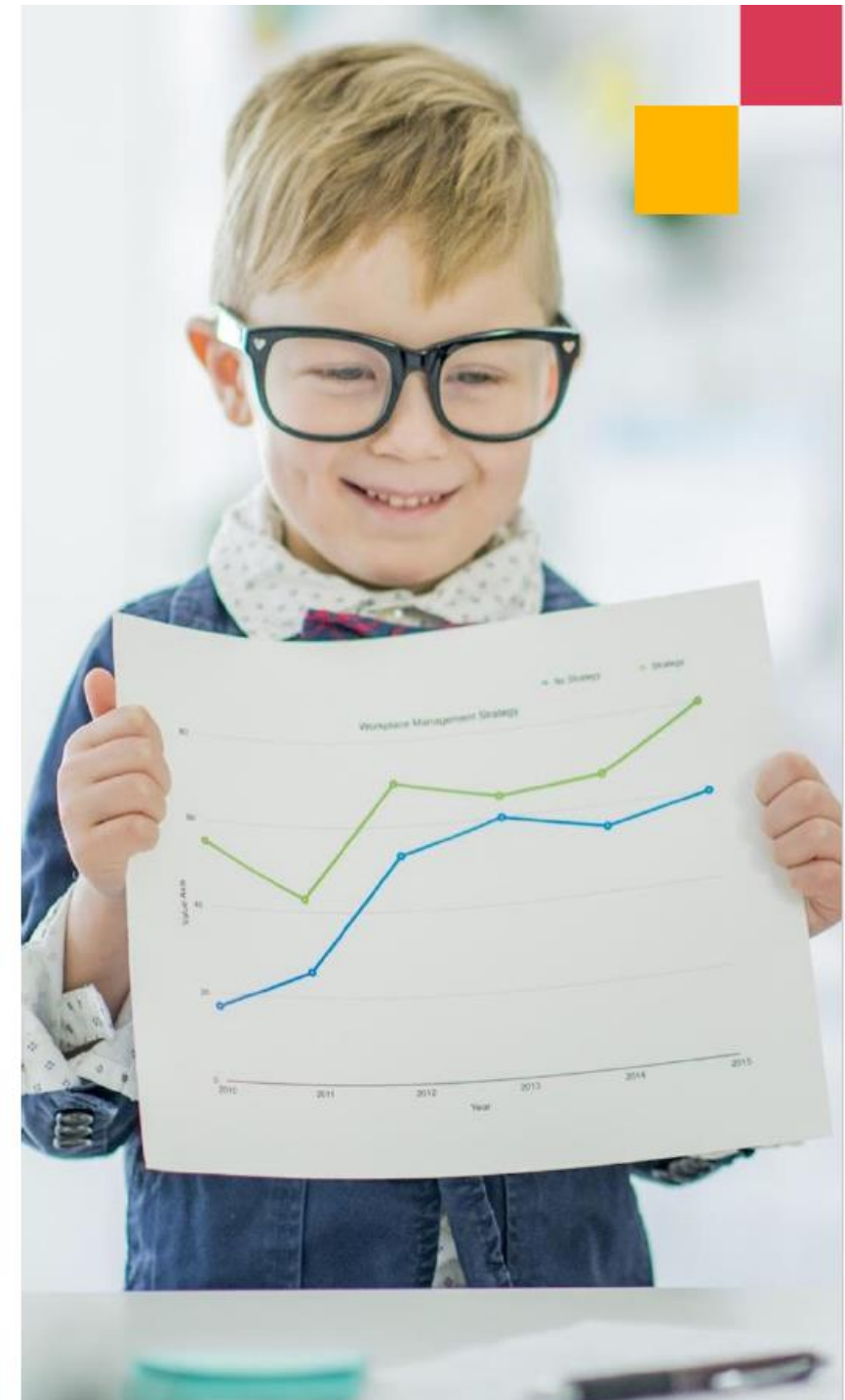
- kas kahest olulisust on standardite kohaselt läbi viidud,
- kas on arvestatud kogu väärtusahelaga,
- kas on arvestatud kõikide huvigruppidega,
- kas selle tulemusena on sisse/välja skoobitud kõik asjakohased ESRS standardid ja kestlikkusaspektid,
- kas protsess on kujundatud sellisena, et andmed, mis jõuavad aruandesse ei sisalda olulist väärkajastamist,
- kas ei ole välja jäetud kahese olulisuse kontseptsiooni mõistes olulist infot.

Viime läbi vastavuskontrolli veendumaks, et aruandes kirjeldatud kahese olulisuse protsess vastab sellele, mis päriselt tehti, dokumenteeriti ning analüüsimise kajastamata infot, mis on jäetud kahese olulisuse protsessi tulemusel välja.

Mida audiitorkontrolli osas oodata?

- Esimesel aastal on rohkem andmete pistelist kontrolli, sest puudub võimalus tugineda eelnevalt valideeritud andmetele.
- Ressursi ajaline valmisolek audiitorkontrolliks ja kestlikkusaruande audiitorkontrolli kooskõlastamine finantsauditiga.
- Dokumenteeritud tehtud otsuseid, metoodika kirjeldusi ja protsesse pigem rohkem kui vähem.
- Veendu, et Sinuga jagatud andmed on ühtselt arusaadavad ning info täielik (puuduvad andme augud).
- Üks asi on protsessi läbiviimine, teine on avalikustamisnõuete täitmine ning kolmas on sellekohase informatsiooni dokumentatsioon tõendamaks mõttekäike, otsuseid ning andmete päritolu.

Kuidas valmistuda audiitorkontrolli hankeks?

Kestlikkusaruande audiitorkontrolli hanke protsess on personaalne ja aeganõudev.

Mida enne pakkumise protsessi läbi teha?

- Vii läbi kahese olulisuse hindamine (*ja dokumenteeri see!*);
- Oma ülevaadet avalikustamisnõuetest (*Disclosure Requirements*), mida aruandes käsitlema hakatakse (*kas või nn indekstabel, mida hiljem kohustuslik ka aruandes avalikustada*);
- Tee kokkuvõtte mõõdikutest, mida aruandes avalikustama hakatakse;
- Veendu, et ettevõtte siseselt saab olema ühtne loogika mõõdikute info kogumiseks;
- Koosta kirjalik ülevaade avalikustamisnõuetest, mida hakatakse järk-järguliselt kohaldama ning mille vabastust esimes(t)el aastatel rakendatakse (nt kasuta ESRS 1 C liite tabelit);
- Dokumenteeri tehtud töö sammud, et aruandesse minev on ka sisemiste dokumentidega tõendatav.

Audiitorkontrolli läbiviimise ajakava näide

